



Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

Govor predsednice republike na dogodku ob 50-letnici Univerze v Mariboru

Maribor, 18. september 2025, ob 19. uri

VELJA GOVORJENA BESEDA.

*Spoštovani rektor Univerze v Mariboru prof. dr. Zdravko Kačič,
cenjene profesorice in cenjeni profesorji,
dragi študentke in dragi študentje, visoki gostje, dame in gospodje.*

Danes smo zbrani ob izjemnem mejniku – petdeseti obletnici Univerze v Mariboru. Ob tej priložnosti ne praznujemo le obletnice ustanovitve visokošolske ustanove, temveč tudi pol stoletja izjemnega prispevka k razvoju Maribora, Štajerske in vse Slovenije.

V času, ko je Slovenija potrebovala hitrejši razvoj in decentralizacijo znanja, je Maribor postal središče novih priložnosti. Univerza je pritegnila študente iz vse Slovenije in tujine, mestu vdihnila mladost in ustvarjalnost ter postala gibalo gospodarskega in družbenega napredka.

Zdaj, petdeset let pozneje, je Univerza v Mariboru druga največja in druga najstarejša univerza v Sloveniji. Je dom odličnosti in ustvarjalnosti, prostor, kjer se povezujeta znanost in izobraževanje, ter osrednja razvojna institucija, ki s povezovanjem z gospodarstvom in širšo družbo gradi temelje trajnostnega razvoja regije, prispeva k blaginji skupnosti doma in v tujini ter krepi identiteto naše države.

Vaša moč je v odprtosti, pripravljenosti na nova področja delovanja, v iskanju novih metod študija, drznosti, da se povezujete in preizkušate ter ustvarjate veliko konkretnih praks, ki obsegajo zeleni in digitalni prehod. V skrbi za človeka in trajnostni razvoj bogatite zakladnico znanja, krepite kulturo dialoga in povečujete kakovost bivanja. Podpiramo vašo vizijo, ki je jasna in ambiciozna – postati svetovno prepoznavni inovacijski prostor, v katerem bodo zaposleni in študentje z veseljem ustvarjali.

Človekovo dostojanstvo v nas, dostojanstvo za vse, dostojanstvo okolju, ki nas obdaja.

01 478 12 09, gp.uprs@up-rs.si, Erjavčeva 17, SI-1000, Ljubljana

Posebej je pomembno, da univerza vključuje študente v raziskovalno delo in odločitve, ki sooblikujejo prihodnost akademske skupnosti. To je dragocena popotnica mladim, da ne postanejo le diplomanti, temveč odgovorni sooblikovalci družbe.

Spoštovane profesorice in profesorji, raziskovalke in raziskovalci, vi ste temelj univerze. S svojim znanjem, predanostjo in zgledom ustvarjate prostor, v katerem rastejo nove generacije. Vi ste tisti, ki mladim pomagata razpirati krila in jim vlivata samozavest, da si upajo kritično razmišljati in slediti svojim sanjam.

Drage študentke in študentje, vi ste srce univerze. Zaradi vas univerza živi, raste in išče nove poti. Vi ste tisti, ki s svojo radovednostjo, vprašanji in pogumom gradite prihodnost, kakršno si želite in kakršno kot družba potrebujemo. Vaša energija, svežina in ustvarjalnost so največje bogastvo univerze.

Pet desetletij vašega dela potrjujejo številna priznanja in mednarodne nagrade za odličnost v raziskovanju, za kakovost upravljanja in blaginjo študentov. Prav odličnost kot univerzalna vrednota mora v vsakem izmed nas biti hrepenenje po povezovanju, bogatenju in poglobljanju splošnega in specialnega znanja s ciljem celovite blaginje človeka in skupnosti. Ob tem se od Univerze pričakuje tudi potrebna družbena odzivnost – da ostaja branilka temeljnih vrednot, humanizma, solidarnosti in integritete ter da aktivno sooblikuje pravičnejšo družbo. Njena vloga je ne le v izobraževanju, temveč tudi v krepitvi etičnih temeljev skupnosti, v kateri deluje. Vodilo pri tem naj bo pravilo »*Diem non perdidit*«, torej nasprotno, kot je rekel rimski cesar Tit Flavij, – in pomeni dneva nisem izgubil – ker je dan izpolnjen le, če smo v njem storili nekaj koristnega, prijaznega in plemenitega za drugega, za skupnost in s tem zase. Naj strnem s Platonovo mislijo: »Odličnost ni darilo, temveč je spretnost, ki zahteva prakso. Ne ravnamo »pravilno«, ker smo »odlični«, pravzaprav dosegamo »odličnost« tako, da ravnamo »pravilno«.« To pravilno in etično ravnanje je v današnjem času hitrega razvoja umetne inteligence, podnebna krize, predvsem pa v času najštevilnejših oboroženih spopadov doslej, vojn, poteptane človečnosti, kakršno gledamo v Gazi in drugod še zlasti pomembno za gradnjo sočutnega, pravičnega in mirnega sveta, ki si ga vsi želimo.

Spoštovane in spoštovani.

V veliko veselje mi je, da lahko ob tem pomembnem jubileju Univerzi v Mariboru izročim odlikovanje Republike Slovenije **red za zasluge**. To odlikovanje je izraz hvaležnosti države za vaš izjemni prispevek k razvoju znanosti, izobraževanja in družbe.

Iskrene čestitke ob vašem jubileju. Naj bo ta praznik tudi spodbuda za prihodnost. Naj Univerza v Mariboru v naslednjih petdesetih letih še bolj krepí svoj mednarodni ugled, naj ostane prostor svobodnega in kritičnega mišljenja ter ustvarjalnosti, prostor, kjer mladi iščejo navdih in kjer znanost koristi človeku in skupnosti. Če parafraziram Winstona Churchilla je prva dolžnost Univerze iskati in učiti študente modrosti in oblikovati njihov značaj. Naj poslanstvo Univerze v Mariboru temelji na iskrenosti, ustvarjalnosti, svobodi duha in humanističnih vrednotah in naj Univerza v Mariboru tudi v prihodnjih desetletjih ostane svetilnik znanja, poguma in dialoga – za Maribor, Slovenijo in svet.

Srečno!